

Activiteiten-/jaarplan Stichting Erfgoed Stein 2020/2021

In 2020/2021 zal goed in de gaten gehouden moeten worden gehouden dat dat voorgenomen activiteiten ook gerealiseerd kunnen worden. De verschillende aandachtsgebieden en de veelheid van activiteiten dreigen soms teveel te worden. Ook al is de groep vrijwilligers groter geworden, toch wordt ook regelmatig de druk van al die activiteiten ervaren. We moeten voor ogen blijven houden dat de stichting alleen maar draait op vrijwilligers. Deze vrijwilligers zijn ons kostbaar goed. Zij moeten vooral plezier kunnen blijven beleven aan de verschillende activiteiten die we binnen de stichting willen realiseren.

Een tweede belangrijk aspect waar de stichting mee geconfronteerd wordt zijn enkele wijzigingen binnen het (dagelijks) bestuur. Verschillende persoonlijke redenen liggen hieraan ten grondslag. Nieuwe bestuursleden zullen zich de doelen van de stichting en van de verschillende secties eigen moeten gaan maken.

Activiteiten 2020/2021: Bestuur

- Besturen van de stichting;
- Vorm geven aan de gestelde doelen van de stichting en begeleiden en ondersteunen van voorgenomen activiteiten en projecten;
- Beheren / exploiteren van het Museum voor Grafcultuur, de Multifunctionele ruimte "De Hoppenkamp" (inclusief de Erfgoedwerkplaats), de kasteelruïne van Stein en het kloosterkerkhof van Stein;
- Beheren van de (archeologische, geschiedkundige en oudheidkundige) collecties en het documentatiecentrum;
- Bevorderen van de belangstelling, vergroten van de kennis en toegankelijk maken van (bronnen met betrekking tot) het cultureel erfgoed van Stein;
- Participatie in gemeentelijke projecten met betrekking tot het cultureel erfgoed van Stein en samenwerken met andere cultuurhistorische organisaties binnen de gemeente Stein.
- Het streven blijft dat minimaal tweejaarlijks een delegatie van het bestuur een gesprek heeft met de wethouder onder meer over de voorgenomen plannen.
- Versterken van de samenwerking met aan de stichting verwante organisaties
- Verwerven van subsidies en donaties ten behoeve van voorgenomen projecten en activiteiten
- Verwerven van Vrienden van de Stichting;
- Actieve werving van vrijwilligers voor alle secties binnen de stichting.

Activiteiten 2020/2021: Algemene activiteiten

- Ondersteuning en begeleiding van de educatief medewerker;
- Het jaarlijks organiseren van minimaal vier vergaderingen voor de vrijwilligers;
- Het 1 x in de twee jaar organiseren van een uitstapje voor de vrijwilligers;
- Het jaarlijks organiseren van vier lezingen voor de eigen vrijwilligers en belangstellenden;
- Zorgdragen voor deskundigheidsuitwisseling bij en tussen de vrijwilligers van de verschillende secties.
- Het zorg dragen voor een jaaragenda en jaarplanning;
- Jaarlijks verzorgen van een of twee exposities in De Hoppenkamp.
- Openstelling van de kasteelruïne tijdens het Museumweekend, de Dag van het Kasteel en het Monumentenweekend. Ondersteuning bieden aan de plaatselijke Halloweenactiviteit middels avondopenstelling van de kasteelruïne. Openstelling van de ruïne bij aanvragen voor rondleidingen of het maken van bruidsreportages. Tevens -indien mogelijk- openstelling van de kasteelruïne tijdens de vakantieperiode op de zondagmiddagen. Rondleidingen op aanvraag voor groepen vanaf 10 personen.

- Openstelling van het Museum voor Grafcultuur. Vooralnog zijn de vaste openingstijden: op maandag, woensdag, vrijdag en (conform planning) op zondag van 13.00 tot 16.00 uur. Voor groepsbezoek, ook buiten de reguliere openingstijden op afspraak. Periodiek wordt geëvalueerd of de openingstijden moeten worden aangepast. Geprobeerd wordt om ook enkele keren een avondopenstelling te realiseren.
- Toegankelijkheid van de Heemkunde: Vaste openingsuren vooralnog: maandagavond van 19.00 tot 22.00 uur en woensdagmiddag van 13.30 tot 16.30 uur. Uitbreiding wordt overwogen.
- Toegankelijkheid van de website van de Stichting Erfgoed Stein en van de Facebookpagina.

Activiteiten 2020/2021: Projecten

- In het kader van duurzaamheid, klimaatsverbetering en kostenbesparing realisering van (de financiering en) het plaatsen van zonnepanelen op het museumgebouw.
- Het project "Wetste nog" als onderdeel van het project "Samen Ouder" wordt gecontinueerd. "Samen Ouder" is een project dat in samenwerking met het Streekmuseum Elsloo en het Dorps Ontmoetingscentrum (DOC) Elsloo is uitgewerkt, met als doel kwetsbare ouderen uit het isolement te halen. "Samen Ouder" is in 2018 gestart, "Wetste nog" twee jaar eerder. Beide projecten worden gecontinueerd.
Met "Wetste nog" worden maandelijks meerdere fotomiddagen en -avonden gehouden onder meer in de verzorgingshuizen en in de ontmoetingscentra binnen de verschillende kernen van de gemeente Stein. Naast het doel om ouderen uit hun isolement te halen worden middels fotopresentaties herinneringen opgehaald en verhalen gedeeld.
- Uitwerking en realisering van de tweede fase van het project "Van Stein tot Stonehenge", alsmede verkrijgen van de benodigde subsidies. Tot de tweede fase behoort ook de landmark (bouw van replica van een bandkeramische hut?) op het pleintje bij het museum. Verder staat in de 2^e fase gepland: vervolg van wetenschappelijk en isotopenonderzoek; audiovisuele publiekspresentatie Steingraf; interactieve audiovisuele productie voor basisscholen; aanvullende presentatie van het Steingraf; een online presentatie van de tentoonstelling via de website van de stichting; en aanvullingen op de huidige tentoonstelling (o.a. computerpresentatie Romeins slangenhals- en parfumflesje en presentatie LBK-3D-lijksilhouet).
- In samenwerking met het Streekmuseum Elsloo wordt in het voorjaar 2020 een gezamenlijk project opgezet om nieuwe medewerkers te verwerven en op te leiden. Tevens wordt een programma opgezet voor gezamenlijke PR. De collectie foto's van het Streekmuseum worden gescand en op onze NAS geplaatst en de fotocollecties van Stein en Elsloo worden toegankelijk gemaakt voor beide organisaties.
- In 2021 realiseren van diverse activiteiten in het kader van 100 jaar MSC in Stein.

Activiteiten 2020/2021: sectie Archeologie

- In 2017 is van het Museum voor Grafcultuur geopend. Het aantal bezoekers voldoet nog niet aan de gestelde doelen. Promotie in samenwerking met derden (fietsroutes, brouwerij, scholen, verenigingen, enz.) nastreven.
- Fase twee van de uitbreiding van het Museum voor Grafcultuur indienen bij gemeente, provincie en subsidieverstrekkingen.
- Realiseren van een Landmark op het gazon voor het museum.
- Zeer urgent: verkrijgen van meer (gekwalficeerde) vrijwilligers t.b.v. het museum en de archeologie, opdat de openstelling van het museum gewaarborgd blijft, resp. uitgebreid kan worden.
- Herinrichting en verdere uitwerking van de Erfgoedwerkplaats, alsmede de promotie van de erfgoedwerkplaats, primair binnen de onderwijsinstellingen binnen de gemeente Stein.
- Zorg dragen voor deskundigheidsbevordering bij vrijwilligers m.b.t. het gebruik van de erfgoedwerkplaats

- De gedigitaliseerde archeologische collecties / objecten registreren en beschrijven.
- Restauratie archeologische objecten en ter zake subsidie verwerven. Prioriteit voor de twee Romeinse askisten.
- De fotoarchieven van pater Munsters en dokter Beckers toegankelijk maken voor onderzoekers.
- Samenwerking met archeologische musea in Limburg uitbreiden.
- Participatie in regionale en landelijke projecten en activiteiten, zoals Archeopark, Bandkeramiek (Erfgoedlabel), Landelijke Archeodagen, Romeinenweek en Museum- en Monumentenweekenden.

Activiteiten 2020/2021: sectie Kasteel en Groen

Algemeen

- Stichting Het Limburgs Landschap (SLL) is sinds 2014 eigenaar van de ruïne, het kasteelpark en het kloosterkerkhof. Met deze stichting heeft Stichting Erfgoed Stein een beheerovereenkomst voor een periode van vijf jaar, die stilzwijgend wordt verlengd. Beide stichtingen hebben een goed lopende samenwerking, ook v.w.b. projectsamenwerking, ruïne-onderhoud en groenonderhoud van zowel ruïne, motte, kasteelpark en kloosterkerkhof.
- In 2019 heeft een Cultuur- en Bouwhistorisch onderzoek van ruïne en kasteelpark plaatsgevonden op basis waarvan in oktober 2019 een overleg heeft plaatsgevonden met de Erfgoedcommissie van SLL. Het belangrijkste doel van het onderzoek en overleg was een basis / onderlegger leggen voor herbestemming en toekomstige (onderhouds)werkzaamheden. Tevens is in cultuurhistorisch opzicht een sterkere relatie gelegd tussen ruïne en parklandschap.
- Mede i.h.k.v. de veiligheid hebben diverse onderhoudswerkzaamheden plaatsgevonden: de waterafvoer van de rode toren, herstel van de mergelmuur met grafzerk, de mergelmuur bij de rode toren, het dak van de donjon, herstel van de vloer van de bovenste etage van de donjon, aanbrengen van trapleuningen alsmede een trap in de ijskelder, verlichting in de kelders, opheffen gladheid van de betonnen trap bij de rode toren, etc..
 - o Het meest zorgwekkende voor de komende periode zijn de kelders onder de woonvertrekken. Forse lekkages en de bouwkundige staat van de kelders, die nader onderzoek behoeven en binnen afzienbare tijd opgelost.
 - o Ook blijft een belangrijk aandachtspunt de bovenste losliggende laag mergel van de toegangspoort.

Het creëren van extra expositieruimte in de kelders onder de woonvertrekken is vooralsnog geen optie gebleken. Er is met SLL afgesproken dat investeringen die de komende jaren aangevraagd en gedaan worden, passen in de lijn van een toekomstvisie. Op basis van een dergelijke toekomstvisie kan mogelijk door SLL fasegewijs subsidies worden aangevraagd.

- Naar aanleiding van het bezoek van de erfgoedcommissie aan de ruïne en het park zijn er voornemens om het kasteelpark in cultuurhistorisch opzicht meer te betrekken bij rondleidingen en wandelingen. Geopteerd wordt voor een werkgroep groen, die ook activiteiten verricht in het kasteelpark.
- In aansluiting op de Toeristische visie van de gemeente Stein en in samenwerking met de Toeristische werkgroep De Maaskentj wordt m.b.t. de omgeving van de kasteelruïne een familieproduct ontwikkeld. In mei 2020 moet dit product beschikbaar zijn.
- Op de ruïne ontwikkeling van kleinschalige activiteiten, vooral ook voor kinderen, zoals werken met kruiden, ontwikkelen en uitzetten van een speurtocht met opdrachten, kinderspelen, workshops.
- Opstellen informatiebord bij de brug (mogelijk in aansluiting op de Archeoroute) en in samenwerking met de gemeente Stein mede zorg dragen voor goede bewegwijzering naar de locatie en naar het kloosterkerkhof
- In aansluiting op de ontwikkelingen van de Erfgoedwerkplaats in de MF "De Hoppenkamp" ook op de ruïne verdere uitwerking van de Inrichting Erfgoedwerkplaats / deskundigheidsbevordering gebruik erfgoedwerkplaats

Kasteelpark, inclusief kloosterkerkhof

- Ontwikkeling en uitzetten van familieproducten, waarbij het kasteelpark ook in historisch opzicht een rol speelt en kinderen middels opdrachten betrokken worden bij de historie van het kasteel.
- In samenwerking met het Limburgs Landschap trachten een aantal paden in het park meer toegankelijk te maken, zichtassen te creëren en de begroeiing op de motte flink terugsnoeien.
- Periodiek onderhoud van het kloosterkerkhof, alsmede het administratief en financieel beheer van de grafadoptanten.
- Versterken van de samenwerking met het IVN middels wandelroutes en het onderhoud van het kloosterkerkhof

Activiteiten 2020/2021: sectie Heemkunde

- Continuering project "Weet je nog" en het project "Samen Ouder".
- Voortgang met het "Aezelproject"
- Expositie 75 jaar bevrijding, tot medio 2020.
- In 2021 expositie en diverse activiteiten m.b.t. 100 jaar MSC in Stein; activiteiten niet alleen in de Hoppenkamp maar ook op de ruïne, het kerkhof en binnen de gemeente Stein.
- Opschonen van de boekencollectie. Boeken welke de kernactiviteiten van de stichting betreffen blijven uiteraard behouden.
- Indien mogelijk het doen verschijnen van het straatnamenboek.
- Het -al dan niet in samenwerking met de DOP's, de VVV en/of Toeristische werkgroep de Maaskentj of andere organisaties- verder ontwikkelen en uitwerken van wandel- en fietsroutes, die in directe relatie staan met de kernactiviteiten van de stichting. Deze routes kunnen onderdeel vormen van de zogenaamde eerder voorgestelde arrangementen.
- Het verder ontwikkelen van arrangementen: het programmeren van dagdeelprogramma's, waarin een combinatie van activiteiten worden aangeboden, zoals een wandeling in Oud-Stein in combinatie met een bezoek aan het Museum voor Grafcultuur, de kasteelruïne en/of kloosterkerkhof, of in combinatie van activiteiten van een wandeling in Urmond en/of Oud-Elsloo, al dan niet in combinatie met het Streekmuseum en/of de Sint Augustinuskerk in Elsloo of de Sint Martinuskerk in Stein. De arrangementen kunnen ook worden ontwikkeld met commerciële instellingen of bedrijven zoals de Brouwerij De Fontein.

Activiteiten 2020/2021: sectie Onderwijs en educatie

- Initiatieven ondersteunen vanuit scholen / leerkrachten, om het beschikbare cultuurhistorisch erfgoed toegankelijk te maken.
- Afstemming van de mogelijkheden van de stichting (museum, erfgoedwerkplaats, ruïne, heemkunde) met het basis- en voortgezet onderwijs in Stein. In 2016 heeft overleg plaatsgevonden met de directeuren van het basisonderwijs en besloten is om te komen tot een structurele inpassing van de stichtingsmogelijkheden binnen de diverse jaarprogramma's van de verschillende schoolklassen. In oktober 2017 is met de directeuren van het basisonderwijs van de gemeente Stein afgesproken, dat -te beginnen met groep 5- basisscholen meer systematisch bezoeken brengen aan het museum, de erfgoedwerkplaats en de kasteelruïne, dit in aansluiting op behandelde lesonderdelen op school.
- Jaarthema systematisch uitwerken en zorg dragen voor een publicatie van een thema-uitwerking.
- Opnemen, inventariseren en uitwerken van voorlichtingsmateriaal en lesbrieven, zoals gidsen en vrijwilligers dit nu gebruiken bij de rondleidingen.

Activiteiten 2020/2021: sectie Collectiebeheer

- Continuering van het registreren en beschrijven van de totale museum- en kasteelcollectie. Het probleem blijft dat de stichting over onvoldoende menskracht beschikt om dit immense project op te pakken.
- conservering en restauratie van archeologische voorwerpen.
- Er moet nog steeds een duidelijk registratiesysteem voorhanden zijn met betrekking tot
 - o de uitleen van voorwerpen (andere musea, restauratie e.d.)
 - o de uitleen van boeken en archiefstukken
 - o de inleen van voorwerpen

Activiteiten 2020/2021: sectie PR

- Uitwerken van een communicatieplan om intern de activiteiten beter op elkaar af te stemmen en extern de PR-activiteiten beter te communiceren met de buitenwereld. Onderdeel hiervan is ook heldere afspraken wie welke administratie voert en bijhoudt en communiceert.
- Actief websitebeheer (via de coördinator PR), met name bijhouden van het actuele nieuws.
- Actief beheer van de Facebookpagina.
- Een nieuwe folder van het Museum voor Grafcultuur is verschenen. De folder van de stichting moet worden hernieuwd, waarbij de activiteiten van de stichting helder worden verwoord.
- Uitwerken en/of het mede participeren bij de uitwerking van actueel en relevant informatie- en promotiemateriaal, om zowel de activiteiten van de stichting te promoten alsmede om het toerisme binnen de gemeente Stein te bevorderen. Samenstelling van de folder(s) en ander promotiemateriaal mogelijk in samenwerking met de VVV, de gemeente en/of de toeristische werkgroep De Maaskentj. Tevens zorg dragen voor verspreiding van foldermateriaal bij voorlichtingspunten, musea, hotels e.d.
- Deelname aan de toeristische werkgroep "De Maaskentj", waarin onder meer participeren de VVV Zuid-Limburg, museumvertegenwoordigers en lokale horecaondernemers en waar nauw wordt samengewerkt met de Gemeente Stein.
- Mede als gevolg van het feit dat IVN Stein besloten heeft te stoppen met de uitgifte van het kwartaalblad Euleteul, waarvoor Stichting Erfgoed Stein periodiek copy aanleverde, wordt de haalbaarheid bezien om per kwartaal een (digitale) nieuwsbrief uit te brengen.

Activiteiten 2020/2021: sectie ICT en techniek

- Wat betreft het ICT gedeelte hebben we wat problemen gekend met de systemen, want de NAS werkte soms niet naar behoren en wat erger was, de licenties van Office 365 leken te verlopen en ook onze ingehuurde firma, die hiervoor zorg moest dragen kon geen gepaste oplossing leveren. Dat heeft ons ertoe gebracht om het contract met dit IT bedrijf nader onder de loep te nemen en al gauw bleek dat de grootte van dat bedrijf niet paste bij een (kleine) vrijwilligersorganisatie als de onze. We zijn in gesprek gegaan en hebben in onderling overleg besloten om het contract en het contact te beëindigen in december.
In plaats daarvan hebben we een kleiner bedrijfje uit de buurt ingeschakeld en dat kreeg het voor elkaar om binnen een goede week weer nieuwe licenties voor ons te verzorgen van Office 365, zodat iedereen weer goed kan werken in de Hoppenkamp op de daar aanwezige computers. Ook heeft deze firma ons aangeraden om op een andere –gemakkelijkere- manier gebruik te gaan maken van onze NAS, die een grote overcapaciteit heeft en waardoor het ook gemakkelijker wordt voor bestuursleden om van huis uit online werkzaamheden te verrichten voor de SES. Wellicht is het zelfs mogelijk om onze collega's uit Elsloo komen jaar toegang te verlenen tot de overcapaciteit van de NAS.

- Ook is en wordt de fysieke infrastructuur voor de computers in de Hoppenkamp aangepast zodat meer mensen er gemakkelijker kunnen werken. Op de maandagavonden en woensdagmiddagen zijn er zoveel vrijwilligers van de sectie Heemkunde binnen, dat ruimte een nijpend probleem wordt. Er zijn verschillende onderdelen van deze sectie die zo succesvol zijn en zwaar gesubsidieerd worden, dat we moeten zorgen dat ze goed blijven presteren. We gaan ons beraden wat nodig is om dit te bewerkstelligen.
- Tevens willen we ons gaan laten voorlichten over het gebruik van ICT-instrumenten voor de voorlichting over de andere onderdelen van de Stichting, zoals het gebruik van QR-codes en filmpjes, waardoor er tijdsafhankelijker gewerkt kan worden en de vrijwilligers niet altijd hoeven op te draven als er informatiebehoefte is.
- Techniek: De technische groep heeft gezorgd voor een aangenamer werkklimaat in de Hoppenkamp door een adequate airco te laten plaatsen, die de abnormaal hoge temperaturen van de afgelopen zomers tot een aangename hoogte weet terug te brengen in de multifunctionele ruimte. Dit is natuurlijk tevens een energievreter en daardoor zijn we ons aan het beraden of we net de stap moeten nemen om zonnepanelen op het dak te plaatsen.
Wij zijn van mening dat dit zou moeten kunnen en dat het ook de investering waard is op langere termijn. We hebben al laten berekenen dat het dak de extra last van de zonnepanelen kan dragen en is het wachten of de gemeente Stein, als eigenaar van het gebouw, ons gaat toestaan om de panelen op "hun" dak te plaatsen, maar daar verwachten we geen echte problemen bij, gezien de duurzaamheidsgolf die door het land gaat.